

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 с цел създаване на Европейска схема за застраховане на депозитите“

[COM(2015) 586 final — 2015/0270 (COD)]

(2016/C 177/04)

Докладчик: г-н Daniel MAREELS

На 18 януари 2016 г. Европейският парламент и на 20 януари 2016 г. Съветът решиха, в съответствие с член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 с цел създаване на Европейска схема за застраховане на депозитите“

[COM(2015) 586 final — 2015/0270 (COD)].

Секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 3 март 2016 г.

На 515-ата си пленарна сесия, проведена на 16 и 17 март 2016 г. (заседание от 17 март 2016 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 197 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 8 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1. **Заедно и едновременно** с предложенията си за европейска схема за застраховане на депозитите (наричана по-долу „ЕСЗД“), Комисията публикува **съобщението** относно **„Завършване на изграждането на банковия съюз“**⁽¹⁾. От публикацията изглежда, че двата текста следва да се разглеждат паралелно и като елементи на едно цяло и че въвеждането на мерки за по-голямо споделяне на риска (вж. предложението за ЕСЗД) трябва да бъде съпътствано от допълнителни мерки за по-нататъшното намаляване на риска в банковия съюз (вж. съобщението). Следователно е очевидно, че двата текста са двете съставни части на едно цяло и поради това Комитетът счита за целесъобразно да изрази становището си и по това съобщение. ЕИСК приветства законодателното предложение и съобщението.

1.2. Като цяло и по принцип Комитетът е на мнение, че тъй като **ЕСЗД** и обявените **мерки за намаляване на риска** имат редица общи основни и важни цели, отнасящи се до укрепването и завършването на банковия съюз, двата вида мерки трябва да се изпълняват **по един и същи начин и с наистина равностойни инструменти и методи**. Тези методи, които следва да предоставят идентични гаранции за ефективно постигане на съответните цели, са още по-важни, като се има предвид фактът, че двата вида мерки са взаимно допълващи се и необходими, за да се намери приемливо и балансирано решение, което да е същевременно и окончателно. Затова и с цел да се постигне реален напредък, според Комитета е **важно да се започне незабавно и наистина да се работи успоредно както по ЕСЗД, така и по съответните мерки за намаляване на риска, и те да се прилагат** в съответствие с ясен и конкретно определен график. Създаването на подходящи условия за напредък има голямо значение и за **завършване на изграждането на Икономическия и паричен съюз (ИПС)**, чийто важен елемент е **банковият съюз**.

1.3. От своя страна ЕСЗД е от голямо значение в рамките на банковия съюз, където тя изпълнява функцията на трети стълб. Комитетът вече се изказа категорично в подкрепа на завършването на изграждането на банковия съюз и на схемата за застраховане на депозитите, като наблегна на необходимостта от бързи действия в тази насока с цел укрепването на икономическата и финансовата стабилност в ЕС.

⁽¹⁾ COM(2015) 587 final

1.4. Стабилните, сигурни и добре защитени депозити са в интерес на всички и преди всичко на спестителите и вложителите. Според ЕИСК продължава да е важно да се запази тяхното доверие и да им се осигури възможно най-добрата защита. Затова сега целта е да се увеличи доверието на спестителите и вложителите в банките и да им се предостави възможност да се възползват от предимствата на финансовата интеграция и лоялната конкуренция между банките. Освен това стабилните депозити продължават да бъдат необходими за финансирането на икономиката, на семействата и на предприятията, в частност МСП.

1.5. Според ЕИСК е изключително важно ЕСЗД допълнително да укрепи банковия съюз, да засили устойчивостта му срещу възможни финансови кризи и да повиши финансовата стабилност. Една европейска схема за застраховане на депозитите ще повлияе благоприятно върху положението на отделните държави членки и банки, тъй като може да спомогне за смекчаването на мащабни сътресения на местно равнище. Това може да лиши някои от желанието им да спекулират срещу определени държави или банки и да намали вероятността от масово теглене на средства от банките. Същевременно се отслабва допълнително връзката между банките и държавата.

1.6. От своя страна, обявените мерки за намаляване на риска в рамките на банковия съюз са също толкова наложителни. Те допринасят за укрепването на банковия съюз, като в по-голяма степен предоставят еднакви условия на конкуренция между банките и за отслабване на връзките им с държавата. По този начин се повишават устойчивостта и стабилността на системата. Приемането на механизмите за споделяне на риска изисква ефективно създаване на еднакви условия по отношение на правилата и надзора, което на свой ред ще допринесе за необходимото взаимно доверие между всички участници в банковия съюз.

1.7. Тези мерки предполагат, че съществуващата законодателна рамка на банковия съюз (Директивата за възстановяване и реструктуриране на банките — ДВПБ, и Директивата относно схемите за гарантиране на депозитите — ДСГД) е била напълно транспонирана и приложена от всички държави членки. Положителен е фактът, че броят на държавите членки, които трябва да положат още усилия, е намалял от публикуването на предложенията за ЕСЗД и съобщението досега. По отношение на останалите държави Комисията предприема действия.

1.8. Следва да се обърне внимание на по-нататъшното намаляване на рисковете в банковия сектор и на постигането на максимално хармонизиране на областите в рамките на банковия съюз, в които вече са предприети действия. За тази цел е необходимо предварително да се създадат добре капитализирани, стабилни и ефективни национални схеми за гарантиране на депозитите (СГД). При по-нататъшното изграждане на този стълб от банковия съюз следва да се избягва в максимална степен моралният риск, що се отнася както до банките, така и до правителствата и вложителите. Моралният риск би могъл сериозно да подкопае ефикасното и сигурното функциониране на банковия съюз. Условието, според което една държава членка може да се възползва от ЕСЗД само ако е изпълнила всички условия, е целесъобразно.

1.9. Комитетът е на мнение, че Комисията следва да направи изчерпателно задълбочено проучване на въздействието, евентуално въз основа на предишни подобни проучвания в контекста на директивите за СГД, с оглед важността на въпроса за банковия съюз, завършването на изграждането на ИПС и доверието на спестителите и вложителите. Резултатите от това проучване следва да бъдат публикувани, също и с оглед на по-нататъшното укрепване на легитимността на предложението.

1.10. Освен това продължават да съществуват все така големи разлики между отделните държави, а също и редица предизвикателства в различни области, както впрочем показват няколко неотдавнашни международни доклада. Тези разлики и предизвикателства трябва да бъдат преодолени. Без претенции за изчерпателност следва да се упоменат, наред с другото, значителният обем необслужвани кредити в банковия сектор и неравномерното им разпределение между банките и държавите членки от еврозоната.

1.11. Според Комитета при допълнителното намаляване на риска трябва все пак да се обърне достатъчно внимание на въздействието му върху отпускането на кредити. По-специално отпускането на кредити на МСП/МСИ, стартиращи предприятия и други млади дружества трябва да остане ключов приоритет за ЕС и държавите членки.

1.12. Освен това според Комитета също толкова важен е и напредъкът по отношение на по-нататъшното изграждане на ИПС, който се основава, наред с другото, на паричен и финансов стълб, което означава изграждането на пълноценен банков съюз, воден от ЕС. Що се отнася до ИПС, Комитетът вече посочи, че той е все още крехък и е изправен пред огромни предизвикателства, така че следва да бъде укрепен чрез по-нататъшното изграждане на всичките му стълбове.

1.13. Според Комитета е наложително в тази област да се създадат благоприятни и подходящи условия за постигане на напредък. Комитетът смята за най-важно доверието между държавите членки и неговото укрепване. Доверието между държавите членки обаче също изисква еднакви условия на конкуренция и сходна ориентация, насочена към сближаване.

1.14. Сближаването пострада от кризата и е важно в краткосрочен план отново да се предприемат стъпки в това отношение във и между отделните държави членки. Същевременно следва да се подкрепи възстановяването, да се улесни коригирането на макроикономическите дисбаланси и да се подобри капацитетът за адаптация.

1.15. Комитетът споделя мнението, че за банковия сектор новата схема за застраховане на депозитите следва да бъде неутрална по отношение на разходите, но в същото време счита, че е за предпочитане методът за изчисление на вноските въз основа на риска да бъде уточнен непосредствено в предложението за ЕСЗД, вместо чрез приемането на делегиран акт. Всъщност става въпрос за важен компонент на предложения регламент, който по принцип би следвало да бъде определен на най-високо равнище.

2. Контекст

2.1. При създаването на банковия съюз беше решено стълбовете да се въведат постепенно.

2.2. Първите две стъпки бяха предприети със създаването на единен надзорен механизъм (ЕНМ), посредством който ЕЦБ упражнява надзор⁽²⁾ над банките⁽³⁾ в еврозоната, и със създаването на единен механизъм за реструктуриране (ЕМП), считано от 1 януари 2016 г.

2.3. Като трети стълб на банковия съюз сега се предлага **Европейска схема за застраховане на депозитите**⁽⁴⁾. Тя се основава на действащата Директива за гарантиране на депозитите (ДГД)⁽⁵⁾, с която бяха създадени националните схеми за гарантиране на депозитите и която предвиждаше признаването на схеми за защита на институциите като СГД. В доклада на пегимата председатели на тема „Завършване на Икономическия и паричен съюз“⁽⁶⁾ също беше предложено стартирането на такава схема в по-дългосрочен план.

2.4. Предвижда се новата схема⁽⁷⁾ да се развива постепенно, на етапи⁽⁸⁾:

2.4.1. През първия етап се предвижда *схема на презастраховане* за период от три години (до 2020 г.). На този етап една национална схема за гарантиране на депозитите ще има достъп до средствата на Европейската схема за застраховане на депозитите само след като е изчерпала собствените си ресурси и при условие че съответната държава членка е приложила изцяло съответните правила на Директивата относно схемите за гарантиране на депозити. Целта е по този начин да се отслаби връзката между банките и държавата на национално равнище.

2.4.2. Впоследствие ЕСЗД постепенно ще се превърне в система за взаимно застраховане („съзастраховане“). На този етап няма да е необходимо дадена национална схема за гарантиране на депозитите да е изчерпала собствените си ресурси, за да ѝ се предостави достъп до ресурсите на Европейската схема за застраховане на депозитите в случаите, когато се изисква намеса. В началото достъпът до средствата, ще бъде на сравнително ниско равнище (20 %), което ще се повиши до 80 % в течение на период от 4 години. Това означава по-висока степен на споделяне на риска между националните схеми.

2.4.3. На третия етап делът на риска, поет от Европейската схема за застраховане на депозитите, постепенно ще се увеличи до 100 %. Така от 2024 г. нататък новата схема ще замени напълно националните схеми за гарантиране на депозити и ще отговаря изцяло за изплащането на компенсация на вложителите.

2.5. В този контекст се предвижда и незабавното създаване на Европейска схема за застраховане на депозитите. Фондът ще се финансира чрез рисковопреетелени вноски от банките. Схемата следва да бъде неутрална по отношение на разходите за банковия сектор, доколкото европейските вноски се приспадат от националните вноски в СГД.

2.6. Схемата е съпътствана от солидни гаранции: напр. ще бъдат застраховани само националните СГД, които спазват правилата на ЕС и са изградени съгласно тези правила.

⁽²⁾ От ноември 2014 г.

⁽³⁾ Надзорът на най-големите банки (около 130) ще се осъществява пряко от ЕЦБ, а за останалите (над 6 000 банки) — от националните надзорни органи.

⁽⁴⁾ Известна също и под английската абrevиатура EDIS, което означава European Deposit Insurance Scheme (Европейска схема за застраховане на депозитите).

⁽⁵⁾ Тя гарантира защита на депозитите на спестителите в ЕС в размер до 100 000 евро.

⁽⁶⁾ Вж. „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“ — доклад на Жан-Клод Юнкер в тясно сътрудничество с Доналд Туск, Йерун Дейселблум, Марио Драги и Мартин Шулиц, по-специално стр. 13.

⁽⁷⁾ Вж. „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 с цел създаване на Европейска схема за застраховане на депозитите“ — COM(2015) 586 final — 2015/0270 (COD), публикувано на 24 ноември 2015 г.

⁽⁸⁾ Структурата на ЕСЗД би трябвало да следва типичната конструкция на банков съюз: единна нормативна уредба под формата на настоящата Директива за СГД, приложима за всичките 28 държави членки, допълнена от ЕСЗД, задължителна за държавите членки от еврозоната и отворена за останалите държави — членки на ЕС, които желаят да се присъединят към банковия съюз.

2.7. Успоредно с това в съобщението „Към завършването на банковия съюз“ Комисията обяви също така редица мерки с оглед намаляването на риска в рамките на банковия съюз⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾.

3. Общи бележки

3.1. Заедно с предложенията във връзка с ЕСЗД Комисията публикува и съобщение относно по-нататъшното намаляване на рисковете в банковия съюз⁽¹¹⁾. Според Комисията тези две публикации следва да се разглеждат заедно. Въвеждането на още по-голямо споделяне на риска (вж. предложението за ЕСЗД) трябва да бъде съпътствано от допълнителни мерки за намаляване на риска. Ето защо Комитетът разглежда тези текстове като двете части на едно цяло. Това ще бъде взето под внимание при изготвянето на коментарите и бележките по новите текстове.

3.2. ЕИСК от самото начало се обяви в полза на банковия съюз и мерките, които бяха предприети по отношение на първите два стълба⁽¹²⁾. Според Комитета това е въпрос, който не търпи отлагане⁽¹³⁾.

3.3. Аналогично, Комитетът винаги се е изказвал в подкрепа на по-нататъшното изграждане на банковия съюз⁽¹⁴⁾ и за бързото му допълване с третия стълб за застраховане на депозитите. Във връзка с това той вече беше препоръчал да се укрепи и усъвършенства общността система за защита на влоговете⁽¹⁵⁾.

3.4. Комитетът приветства предложенията относно ЕСЗД и подкрепя целите за укрепване на банковия съюз, подобряване и хармонизиране на защитата на вложителите, укрепване на финансовата стабилност и допълнително ограничаване на връзката между банките и техните държави.

3.5. Благодарение на принципа на споделяне на риска подобна схема може да окаже положително въздействие върху положението в някои държави членки и банки, тъй като, при нужда, е в състояние да спомогне в по-голяма степен отколкото действащите национални системи за смекчаването на мащабни сътресения на местно равнище. Това може да лиши някои от желанието им да спекулират срещу определени държави или банки и по този начин общо да намали риска в целия банков съюз.

3.6. От решаващо значение е осигуряването на добра защита и максимално гарантиране на депозитите на вложителите. От кризата насам е постигнат значителен напредък и целите на новите предложения могат да спомогнат за допълнително повишаване на доверието, тъй като те могат да допринесат за по-голяма финансова интеграция между държавите и еднакви условия на конкуренция между банките.

⁽⁹⁾ Тези мерки включват, наред с другото:

- намаляване на вариантите и възможностите за преценка на национално равнище при прилагането на пруденциалните правила, така че единният надзорен механизъм да може да функционира по възможно най-ефективен начин;
- хармонизиране на националните схеми за гарантиране на депозитите;
- приемане на законодателни актове за въвеждането на останалите отнасящи се до банките елементи от договорената на международно равнище регулаторната рамка с цел ограничаване на задлъжнялостта на банките, осигуряване на стабилно банково финансиране и подобряване на сравнимостта на рисково претеглените активи и с цел да се даде възможност до 2019 г. да бъдат изпълнени препоръките на Съвета за финансова стабилност относно общия капацитет на банките за поемане на загуби, така че необходимите ресурси за банките в затруднение да могат да се осигурят без да се налага да се прибегва до парите на данъкоплатците;
- спазване на действащите правила, за да се сведе до минимум използването на публични средства за поддържането на устойчив и платежоспособен банков сектор;
- по-голямо сближаване между държавите членки по отношение на законодателството в областта на несъстоятелността, както е определено в Плана за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари;
- инициативи по отношение на пруденциалното третиране на експозициите на банките към държавните дългови инструменти — например ограничения за експозициите на банките към отделни държави с цел да се гарантира, че експозициите им към държавни дългови инструменти са достатъчно диверсифицирани.

⁽¹⁰⁾ Вж. „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Завършване на изграждането на банковия съюз, COM(2015) 587 final, 24 ноември 2015 г.

⁽¹¹⁾ Вж. параграф 2.7 по-горе.

⁽¹²⁾ Единният надзорен механизъм и Единният механизъм за реструктуриране.

⁽¹³⁾ Вж., наред с другото, становището на ЕИСК относно „Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган) във връзка с неговото взаимодействие с Регламент (ЕС) №.../... на Съвета за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции“, COM(2012) 512 final — 2012/0244 (COD) и относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Пътна карта за създаване на банков съюз“ (ОВ С 11, 15.1.2013 г., стр. 34), параграф 1.12.

⁽¹⁴⁾ Вж., наред с другото, становищата на ЕИСК относно „Завършване на Икономическия и паричен съюз — Предложенията на Европейския икономически и социален комитет за следващия европейски законодателен мандат“ (ОВ С 451, 16.12.2014 г., стр. 10), и „Завършване на изграждането на ИПС: политическият стълб“ (ОВ С 332, 8.10.2015 г., стр. 8).

⁽¹⁵⁾ Вж. становищата, посочени в бележки под линия 13 и 14.

3.7. Стабилните депозити са солиден и необходим източник на финансиране на икономиката, на домакинствата и най-вече на малките и новите предприятия (МСП, МСИ⁽¹⁶⁾) и стартиращи предприятия), и по този начин допринасят за необходимия икономически растеж. МСП (в широкия смисъл) имат жизненоважен принос за европейската икономика, като се има предвид, че осигуряват над две трети от общата заетост в частния сектор и 85 % от нетното увеличение на работните места. За ЕИСК е ясно, че гарантирането на кредитирането на жизнеспособни МСП е от съществено значение за икономическия растеж и за създаването на нови работни места и затова следва да бъде ключов приоритет както на европейско, така и на национално равнище.

3.8. Що се отнася до по-нататъшното намаляване на риска, се прилага същият подход, както при ЕСЗД, и затова Комитетът приветства документа на Комисията. Това очевидно е така, тъй като, от една страна, в двата текста са заложили някои основни общи цели като укрепването на банковия съюз и отслабването на връзката между банките и националните власти, а, от друга, постигането на целите очевидно изисква съчетание от мерки.

3.9. Що се отнася до намаляването на риска, сегашната ситуация не трябва да бъде игнорирана. Следва да се обърне приоритетно внимание на допълнителното намаляване на рисковете в банковия сектор и на по-голямата хармонизация на областите в рамките на банковия съюз, в които вече са предприети действия.

3.10. На първо място, действащата рамка на банковия съюз трябва да се транспонира и приложи изцяло във всички държави членки. Въпреки че към момента на публикуването на предложението за ЕСЗД значителен брой държави членки все още не бяха транспонирани или бяха въвели само частично Директивата за възстановяването и реструктурирането на банките и/или Директивата относно СГД, оттогава ситуацията се е подобрила. По отношение на останалите държави Комисията предприема действия⁽¹⁷⁾.

3.11. По-нататъшното транспониране и прилагане на схемата за гарантиране на депозитите и свързаната с него предварителна схема за финансиране поставят някои предизвикателства. По-голямата хармонизация и предварителното установяване на добре капитализирани, стабилни и ефективни национални схеми за гарантиране на депозитите също се считат за необходими за ограничаването на опасността от „морален риск“. Следва да се обърне внимание на намаляването на този риск на всички етапи от изпълнението на ЕСЗД. Във връзка с това следва да се внимава по отношение на рисковете, които могат да възникнат поради твърде бързо и стриктно споделяне на рисковете. Условието, според което една държава членка може да се възползва от ЕСЗД само ако е изпълнила всички условия и е привела в изпълнение съществуващото законодателство, е целесъобразно.

3.12. Освен това продължават да съществуват все така големи разлики между отделните държави, а също и редица предизвикателства в различни области, както впрочем показват няколко неотдавнашни международни доклада⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾. Необходимо е да се предприемат мерки за преодоляването им. Това включва, наред с другото, значителния обем на необслужвани кредити в банковия сектор и неравномерното им разпределение между банките и държавите членки от еврозоната⁽²⁰⁾. Намирането на ефикасно решение във връзка с тази ситуация, което да отчита всички останали елементи, имащи отношение към нея, може да се счита за предпоставка за постигане на напредък в посока на споделяне на риска, що се отнася до защитата на депозитите. Това изисква, наред с другото, създаването на хомогенен механизъм за надзор, който да се управлява на равнището на ЕС.

⁽¹⁶⁾ Малките и средните предприятия в промишлеността.

⁽¹⁷⁾ Относно СГД, вж. съобщение за медиите на Европейската комисия от 10 декември 2015 г.: „Commission requests 10 Member States to implement EU rules on Deposit Guarantee Schemes“ (Комисията отправя искане към 10 държави членки да приложат правилата на ЕС относно схемите за гарантиране на депозитите) (вж. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6253_en.htm).

Относно Директивата за възстановяване и реструктуриране на банките, вж. Съобщение за медиите от 22 октомври 2015 г. „Commission refers six Member States to the Court of Justice of the EU for failing to transpose EU rules on Bank Recovery and Resolution“ (Комисията предявява пред Съда на ЕС иск срещу шест държави членки за неизпълнение на задължението за транспониране на правилата на ЕС за възстановяване и реструктуриране на банките) (вж. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5827_en.htm).

⁽¹⁸⁾ Вж. също ЕВА — 2015 EU-wide transparency exercise — aggregate report, (ЕБО — Преглед на прозрачността в целия ЕС — Обобщен доклад), вж. <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1280458/2015+EU-wide+Transparency+Exercise+Report+FINAL.pdf> (ноември 2015 г.) и Икономическия бюлетин на ЕЦБ, брой 2015/5 <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/ecbu/eb201505.en.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Вж. доклада на ЕБО, по-специално резюмето, стр. 6 и 7: „Качеството на активите и рентабилността също са подобрени, но поради ниската отправна точка остават обезпокоителни. Числата за необслужваните експозиции, които бяха публикувани за първи път след хармонизираното определение на ЕБО, представляват почти 6 % от общия размер на заемите и авансите в ЕС (10 %, ако се вземат предвид само нефинансовите дружества), макар и да съществуват значителни различия между отделните държави и банки. Рентабилността се е подобрила през 2015 г., но — в сравнение с минали години и предвид прогнозните разходи за собствен капитал на банките — продължава да е ниска. Към юни 2015 г. общата възвръщаемост на собствения капитал на банките в ЕС е 9,1 %. Данните, публикувани днес, показват все още съществуващи, макар и постепенно намаляващи предпочитания към инвестиции в национални държавни дългови инструменти, тъй като през юни 2015 г. банките са посочили увеличение на държаните от тях чуждестранни държавни ценни книжа.“

⁽²⁰⁾ ЕЦБ, Financial Stability report (Доклад за финансовата стабилност), ноември 2015 г., вж. <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/financialstabilityreview201511.en.pdf?24cc5509b94b997f161b841fa57d5eca>, стр. 74 и сл.

3.13. Резултатите от предварителното задълбочено проучване на въздействието на ЕСЗД не са предоставени на обществеността. Това е в разрез с изискванията за прозрачност. Безусловно необходимо е изчерпателно задълбочено проучване на въздействието, евентуално въз основа на предишни подобни проучвания в контекста на директивите за СГД⁽²¹⁾, с оглед важността на въпроса за банковия съюз, завършването на изграждането на ИПС и доверието на спестителите и вложителите. Резултатите от това проучване следва да бъдат публикувани, също и с оглед на по-нататъшното укрепване на легитимността на предложението.

3.14. Към обявените бъдещи допълнителни мерки по отношение на намаляването на риска трябва да се подходи както към ЕСЗД, тъй като и в двата случая се цели укрепването на банковия съюз и те следва да бъдат конкретизирани и приведени в изпълнение веднага след като бъдат изпълнени необходимите условия.

3.15. Като се вземе предвид гореизложеното, е ясно, че стремежът трябва да бъде двата вида мерки да бъдат изпълнявани по един и същ начин. Те се допълват взаимно и са необходими за постигането на балансирано решение, което да е същевременно и окончателно. Поради това е от съществено значение както ЕСЗД, така и мерките за намаляване на риска⁽²²⁾ да бъдат приложени успоредно и без отлагане. Това не само ще допринесе в най-голяма степен за създаването на банковия съюз и по-нататъшното изграждане на ИПС (вж. по-долу), но също така ще представлява най-добрата гаранция за постигането на действителен напредък.

3.16. За Комитета този въпрос е също толкова важен и в рамките на по-нататъшното изграждане на ИПС, което се основава, наред с другото, на паричен и финансов стълб, включително пълноценен банков съюз. Що се отнася до ИПС, Комитетът вече посочи, че той е все още крехък и е изправен пред огромни предизвикателства⁽²³⁾, така че следва да бъде укрепен чрез по-нататъшното изграждане на всичките му стълбове.

3.17. Вече беше констатирано, че поради все още съществуващите връзки между държавата и банките, държавите членки не са много склонни да създадат необходимите политически и икономически условия, което води до постоянно отлагане на най-подходящите и ефикасни решения⁽²⁴⁾.

3.18. Следователно е важно да има възможност за постигане на напредък и в това отношение всичко зависи от доверието между държавите членки и неговото укрепване. Доверието между държавите членки обаче също изисква еднакви условия на конкуренция и сходна ориентация, насочена към сближаване.

3.19. Сближаването пострада от кризата и е важно в краткосрочен план отново да се предприемат стъпки в това отношение във и между отделните държави членки. Същевременно следва да се подкрепи възстановяването, да се улесни коригирането на макроикономическите дисбаланси и да се подобри капацитетът за адаптация.

4. Специфични бележки

4.1. Що се отнася до предложението за ЕСЗД, Комитетът споделя мнението, че за банковия сектор схемата следва да бъде неутрална по отношение на разходите. След задълбочена оценка на въздействието приносът на банковия сектор беше определен на 0,8 %⁽²⁵⁾⁽²⁶⁾ от гарантираните депозити. Следователно е важно общата вноска в националните схеми и европейската схема да не се увеличава, за да се спази неутралността по отношение на разходите.

4.2. Освен това е важно да се хармонизират във възможно най-голяма степен националните вноски, така че да се гарантира пълна равнопоставеност между националните схеми за гарантиране на депозитите и да се избегнат разлики между тях.

4.3. Този подход на равнопоставеност следва да има приоритет както между държавите от банковия съюз, така и по отношение на държавите членки, които не участват в него. Това изисква, наред с другото, по-нататъшно хармонизиране на сега действащите разпоредби на Директивата за СГД, за да се осигури по-голямо сближаване между схемите във всички държави членки.

⁽²¹⁾ Според изявления на представители на Комисията настоящите предложения се основават на проучването на въздействието, направено във връзка с изменението на Директивата за СГД. Вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52010SC0834>, по-специално раздели 7.8 и 7.11 от документа.

⁽²²⁾ Що се отнася до мерките за ограничаване на риска, трябва да се даде приоритет на прилагането на онези от тях, които са най-целесъобразните от изложената тук гледна точка.

⁽²³⁾ Вж. становищата, посочени в бележка под линия 14.

⁽²⁴⁾ Вж. първото становище, посочено в бележка под линия 14, параграф 4.1.2

⁽²⁵⁾ В контекста на Директивата за СГД.

⁽²⁶⁾ Или с 0,5 %, ако са изпълнени определени условия.

4.4. Институционалните схеми за защита могат да предоставят финансова подкрепа на своите членове в трудни ситуации и по този начин да спомогнат за предотвратяване на банкови фалити. Превантивният ефект на тези схеми ще трябва да бъде отчетен в пълна степен в новия регламент за ЕСЗД, защото в противен случай това би подкопало неговата концепция.

Брюксел, 17 март 2016 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS
